

ČLOVÍČKŮV KAMÍNEK

ČLOVÍČEK A JEHO MAMINKA PLANETA ZEMĚ

CHARAKTERISTIKA

Tento kamínek je úvodním kamínkem celého ročního programu a děti se v něm seznámí s Človíčkem a jeho maminkou planetou Zemí a tatínkem Sluncem. Človíček se stane jejich kamarádem, který je bude celý rok provázet každodenním životem ve školce. Proto mu děti postaví domeček z přírodnin, aby se ve školce cítil dobře a měl tam své místo. Děti poznají, jak Človíček v lese žije, jak se o něj maminka Příroda stará a co všechno mu dává. Uvědomí si, že i my využíváme přírodní zdroje pro uspokojení všech našich potřeb a že i o nás se maminka Příroda stará stejně jako o svého Človíčka.

TEMATICKÉ ČÁSTI a TEMATICKÉ OKRUHY

1.kapitola: Človíček přichází a představuje svoji maminku /str.7/

- Setkání s Človíčkem a přivítání ve školce
- Jak vypadá Človíčková maminka
- Společná planeta Země
- Barvy kolem nás

2.kapitola: Človíček a jeho tatínek Slunce /str.16/

- Proč je pro nás Slunce důležité
- Výroba sluníčka

3.kapitola: Človíček poznává les a jeho obyvatele /str.20/

- Jaká zvířata žijí v lese
- Človíčkoví lesní kamarádi

4.kapitola: Výroba Človíčkovy domečku /str.25/

- Výroba domečku z přírodních materiálů

5.kapitola: Jak se maminka Země stará o svého Človíčka? /str.28/

- Co dává příroda Človíčkoví
- Léčivé bylinky

 Květiny pro radost

6.kapitola: Jak se stará maminka Země o nás? /str.35/

 Co nám dává příroda

 Přírodní zdroje

7.kapitola: I já jsem malý Človíček a mám maminku planetu Zemi /str.38/

 Jsem součástí planety Země

VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Vzdělávací záměry tohoto integrovaného bloku jsou zaměřeny na:

- Vědomí sounáležitosti a jednoty s přírodou a naším životním prostředím
- Prožívání pocitu bezpečí a propojení s přírodou
- Identifikaci dítěte s Človíčkem
- Respekt k životnímu prostředí jiných tvorů
- Poznávání života lesních zvířat
- Základní znalost léčivých bylinek
- Seznámení se základními přírodními zdroji
- Uvědomění, že vše, co používáme, je vyrobeno z přírodních zdrojů
- Upevnění vědomého způsobu chování k přírodě
- Propojení se světem přírody
- Prohloubení vztahu k přírodě jako k mamince, která o nás pečuje
- Rozvoj představivosti a fantazie
- Rozvoj sebevyjádření skrze tvoření a výtvarné aktivity
- Rozvoj citlivosti a vnímavosti
- Používání našich smyslů při poznávání přírody
- Probouzení zvědavosti a zájmu o svět kolem nás
- Tvoření s přírodninami a zvyšování manuálních dovedností
- Vytváření a prožívání láskyplného vztahu k přírodě
- Radostnou komunikaci a spolupráci ve skupině
- Posilování příjemného pocitu, když něco děláme pro druhého
- Podporování přátelské a vlídné atmosféry ve třídě
- Obdivování krásy a rozmanitosti přírody

CO SI MAJÍ DĚTI UVĚDOMIT

- Příroda se o Človíčka stará, podporuje ho a dává mu všechno, co potřebuje.
- Cítí se milovaný, protože jeho maminka je tady vždy pro něj. Její lásku cítí neustále a je s ní propojený.
- Človíček se cítí v bezpečí, protože maminka je všude kolem něj.
- Človíček je šťastný, protože může žít a poznávat sám sebe i přírodu.
- Človíček ví, že vše kolem je živé, a tak se chová k přírodě s úctou a respektem.
- Láska a radost jsou přirozená součást života.
- Človíček se raduje z přátelství a společného sdílení a tvoření.

- Příroda je krásná a spojení s ní je podporující a radostné.
- Planeta Země je naším domovem. Je to Matka Země, která nám poskytuje všechno, co potřebujeme k životu.
- Můžeme využívat sílu léčivých bylin k léčení nemocí nebo jejich předcházení.
- Příroda je ucelený a propojený celek a člověk by do ní měl zasahovat šetrně a s pokorou.
- Přírodní zdroje nám umožňují uspokojovat všechny naše potřeby.
- Příroda nám dává vše pro uspokojení našich potřeb. Stará se o nás stejně jako o Človíčka.
- Příroda je prostor pro hraní, objevování, vědomé pozorování a poznávání.
- Planeta Země je místo, kde je všeho dostatek, pokud s přírodními zdroji zacházíme šetrně a vědomi si své sounáležitosti s přírodou a přírodními zákony.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE PODLE VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ RVP PV

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody

Očekávané výstupy

- Umět zacházet s přírodními materiály
- Zvládat hrubou i jemnou motoriku
- Sladit pohyb se zpěvem
- Rozvíjet a podporovat psychickou zdatnost
- Uvědomit si vlastní tělo a prožívat přítomnost
- Podporovat představivost a cítit příjemné pocity v těle
- Rozvíjet a upevňovat schopnost relaxace a uvolnění
- Nacvičit si správný způsob dýchání
- Vědomě napodobovat jednoduché pohyby samostatně i dle pokynu
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, výtvarnými pomůckami a materiály, běžnými pracovními materiály
- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

2. Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy

- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- Porozumět slyšenému
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- Sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- Vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- Respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- Prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- Zachycovat a vyjadřovat své prožitky

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- Domlouvat se s ostatními, společně přijímat rozhodnutí, kompromisy, respektovat se vzájemně
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování, dodržovat pravidla her a jiných činností

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat a spolupodílet se
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu a k životu
- rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy

- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- Adaptovat se na život ve škole, spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- Domluvit se na společném řešení
- Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti a neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti s přírodou a planetou Zemí

Očekávané výstupy

- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí
- Mít povědomí o širším přírodním prostředí
- Vnímat, že svět přírody je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- Mít povědomí o významu životního prostředí a uvědomovat si, jakým způsobem jej můžeme ovlivnit
- Chránit přírodu, živé tvory, spoluvytvářet prosperující životní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- jednoduché úkony s předměty a materiálem
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, protahovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci a nezdravých návyků
- výtvarné činnosti
- námětové hry a činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování videí a obrázků
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na rozvoj smyslového vnímání
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích nebo skupinkách
- aktivity podporující sbližování dětí
- vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- práce s obrazovým materiálem

ČLOVÍČEK PŘICHÁZÍ A PŘEDSTAVUJE SVOJI MAMINKU

V této části se děti seznámí s Človíčkem, zjistí, že se narodil v lese a jeho maminka je planeta Země a tatínek Slunce, a také že s nimi bude celý rok ve školce a společně si budou hrát, poznávat přírodu a učit se.

Vzdělávací cíle:

- Dítě se seznámí s Človíčkem a přijme jej jako svého kamaráda.
- Ví, že Človíčková maminka je planeta Země a tatínek Slunce.
- Ví, jak Človíčková maminka Země vypadá a co všechno ji tvoří.
- Uvědomí si, že naše planeta je plná života a je domovem velkého množství živočišných i rostlinných druhů.
- Umí poznávat barvy a raduje se z barevnosti a pestrosti přírody.

SETKÁNÍ S ČLOVÍČKEM V LESE

Nejllepší způsob, jak dětem Človíčka představit je, když jej samy objeví v lese.

Nebo můžeme použít následující postup, kdy za dětmi přijde Človíček do třídy.

Pomůcky: Človíček, domeček z kartonové krabice /bude sloužit Človíčkovi jen do doby, než mu ho vyrobí děti/, lihová fixa černá a červená nebo kvalitní textilní fixy, nahrávka zvuků lesa **Příloha 1**

Úvod: “Já jsem děti byla včera v lese a stalo se mi tam něco velmi zajímavého. Chci vám o tom dnes povědět. Proto se teď spolu vydáme do lesa a já vám prozradím, že nás tam čeká velké překvapení.

- 🌳 Co je, děti, vlastně les? Co všechno můžeme v lese vidět?
- 🌳 Kdo už byl v lese? Komu se tam líbilo? A co jste tam dělaly?
- 🌳 A my si tady teď les společně vykouzlíme.

Hlavičkou teď zakroutíme, zvedneme se, postavíme,
poskočíme, otočíme, dřepneme si, vyskočíme,
na sluníčko zamáváme a do lesa se podíváme.

Pustíme nahrávku zvuků lesa a provedeme děti vizualizací.

- ☀ Představte si, že svítí sluníčko, je příjemně teplo a kolem nás jsou vysoké stromy. Lehneme si na záda na měkkou lesní půdu, pod námi je mech i travička, zavřeme oči a zaposloucháme se do zvuků lesa.
- 🐦 Slyšíte zpívat ptáky? Copak si asi mezi sebou povídají?
- 💧 Můžeme se zaposlouchat i do zvuku bublajícího potůčku. Copak nám asi voda v potůčku vypráví? Kde všude byla a co tam viděla?
- 🌲 Přivoňte si, jak to v lese voní! Cítíte vůni mechu, hlíny a jehličí? V lese je čistý vzduch, a proto zhluboka dýcháme.

Lodička /břišní jógové dýchání/

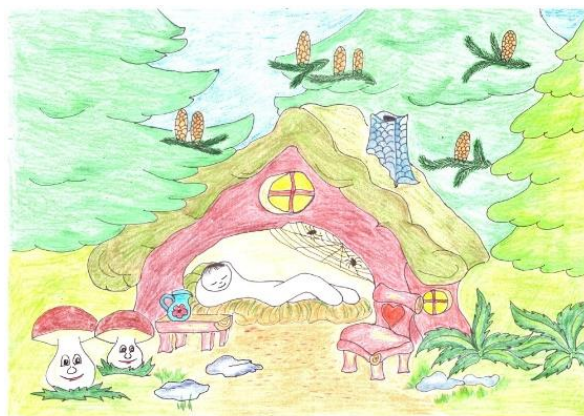
- 💧 Děti leží na zádech, položí si ruce na břicho a nadechnou se do něj, až se jim zvedne. Při výdechu zase klesne. Jejich ruce se budou pohupovat jako lodička na moři.
- ☁ Společně s básničkou se děti nadechují a vydechují.
Na zádech teď ležíme, vlnky spolu cvičíme.
Ruce na břicho si dáme a chvíli je pohoupáme.
Nádech vzhůru, výdech dolů, houpají se vlnky spolu.
Vlnky dechu jdou, jedna za druhou.

Nachystáme si domeček s Človíčkem nebo ho odkryjeme, pokud jsme ho měli doposud schovaný.

*Básničku můžeme dětem pustit jako nahrávku v **Příloze 1** a předvádět její děj.*

- 🌳 Když jsme v lese, můžeme si tam odpočinout a nabrat síly na všechna dobrodružství, která nás čekají, protože...

V malém lese nad strání, vítr se ve větvích prohání,
ale v křoví pod jedličkou, zakrytý listím a větvičkou,
krčí se domeček maličký, mechem je pokrytý celičký.
V tom domečku, v tom pelíšku,
spinká na zádech i na břichu malý, bílý Človíček.
Je stejný jako vy, děti.
Má dvě ruce, nohy, hlavičku, taky vlásků trošičku.
Spinká tiše, odpočívá, za víčky své sny ukrývá.

Najednou se ale Človíček probudil, očičkama zakroužil,
zvedl se, posadil a písničkou tě pozdravil.
Hopla, hej, se mnou se směj, tancuj, zpívej, dováděj.
V srdci svém radost měj, starosti si nedělej.
Přišel jsem si s tebou hrát, náš krásný svět poznávat.
Budu teď tvůj kamarád, ze srdce lásku chci Ti dát.

PŘIVÍTÁNÍ ČLOVÍČKA VE ŠKOLCE

Děti se přivítají s Človíčkem a vytvoří si k němu pozitivní vztah.

- ♥ Sedneme si do kroužku a necháme děti, aby se každý s Človíčkem přivítal a pozdravil ho.
- ♥ Co Človíčkovi chybí? - oči, uši, pusa, vlásky /*On je má, ale my je zatím nevidíme/*
- ♥ Na co bude mít oči? A k čemu potřebuje pusu? A musí mít i uši?

Oči máme na koukání, uši máme k naslouchání.

Ústa máme k usmívání, ruce máme k objímání.

Dlaně máme pro hlazení, srdce máme ke vnímání.

A proto:

Dívám se očima a chci vidět svět, naslouchám ušima, ať slyším ptačí zpěv.

Úsměv daruji všem, koho potkávám, objímám každého, kdo se cítí sám.

Hladím dlaní každou tvář a srdcem vnímám lásky zář.

- ♥ Namalujeme Človíčkovi oči, pusu, uši, vlásky /ty můžeme i našít/, popřípadě jej oblečeme.

JÁ JSEM MALÝ ČLOVÍČEK /nahrávka, notový zápis/

- ✿ Písničku doprovázíme pohyby, které po nás děti opakují.
- ✿ Následně necháme děti tančit ve dvojicích. My chodíme mezi nimi s Človíčkem, panenkou je hladíme a zdravíme se s nimi.

OMALOVÁNKA

Pomůcky: omalovánka Příloha 1

- ✿ Děti si vymalují omalovánku Človíčka v jeho domečku.
- ✿ Můžeme jim dát i verzi s úvodní básničkou a vezmou si ji domů.

TIP: Plakátek s obrázkem a básničkou je vhodné dát i na nástěnku.

JAK SE ČLOVÍČEK NARODIL

Děti se naladí na prostředí lesa a prožijí narození Človíčka, kterého s láskou přivítá jeho maminka Země a tatínek Slunce.

Pomůcky: prezentace k příběhu **Příloha 2**

Pojďte děti, vydáme se společně do jednoho hlubokého lesa. Jako v každém lese v něm roste spousta stromů. Některé jsou velké a mohutné, jiné zase malé a tenké. Některé mají lístečky a jiné zase jehličky. /obr.1/ Všechny ale rostou přímo do nebe, aby byly co nejbliž sluníčku. Žije tady také spousta zvířatek – malých, velkých i těch nejmenších /obr.2/ a všude se to hemží životem. Někdo běhá, jiný skáče a další se plazí, někdo je pomalý a někdo rychlý, ten žije nad zemí, tamten pod zemí a jiný zase v korunách stromů. Lesem protéká i malý potůček, kam chodí zvířátka pít /obr.3/ a v hustém kapradí je ukrytá studánka s čistou, průzračnou vodou. /obr.4/ Zem je pokrytá měkkým mechem nebo zelenou trávou /obr.5/ a tu a tam ji rozveselují barevné kytičky. /obr.6/ Ve dne tady ptáčky zpívají své veselé písničky /obr.7/ a v noci se ozývá soví houkání. /obr.8/

Je to les jako každý jiný, a přece něčím zvláštní. Mohli bychom říct, že je vlastně skoro kouzelný, protože se v něm narodil náš malý milý Človíček. /obr.9/

Stalo se to jednoho krásného dne, kdy nebe bylo bez mráčku a sluníčko příjemně hřálo. Každý v lese dělal, co má. Veverka sbírala oříšky /obr.10/, srnka se pásala na paloučku /obr.11/, myška hledala zrníčka v trávě /obr.12/, pavouček si pletl svoji novou síť /obr.13/ a motýlek si pochutnával na sladkém nektaru malých žlutých kvítků. /obr.14/

Najednou se ale na malou chvilku všechno zastavilo. Les ztichl, větřík přestal foukat a na stromech se nepohnul ani lísteček. V celém lese bylo ticho a klid. A v tom okamžiku otevřel Človíček svá očka a narodil se na tento svět.

Zhluboka se nadechl, zvědavě se rozhlédl a než se nadál, už ho na nose šimralo sluníčko svým teplým paprskem. /obr.15/ „Človíčku vstávej, já jsem tvůj tatínek. Mám tě, synáčku, moc rád, vždy tě budu chránit a svými paprsky hřát.“ Človíček se schoulil do tatínkovi laskavé náruče a vnímal jeho láskyplnou přítomnost. Najednou se cítil silný a plný energie, až se mu chtělo vyskočit.

„Páni, já mám ale hbité tělo,“ podivil se Človíček a nadšeně zkoušel, co všechno umí.

„Můžu chodit, běhat, tleskat rukama, můžu se otočit a taky si poskočit. /předvádíme s dětmi/

Můžu se pohladyt a obejmout a můžu si všechno kolem prohlédnout. /předvádíme s dětmi/

Jaké barvy, jaké tvary, co to všechno vidím tady?

Stromy, ptáci, broučci, les, kde jsem se to vzbudil dnes?

A co to slyším? Co to je? To mé srdce se raduje. /předvádíme s dětmi/

To je ale krásný svět. Chci ho poznávat a objevovat. A víte co? Vyrazím hned teď!“

Už, už se chtěl rozběhnout za dobrodružstvím, když najednou uslyšel ten nejkrásnější a nejmilejší hlas: „Človíčku, vítám tě, já jsem tvoje maminka.“

Človíček se podíval okolo, ale nikoho neviděl. „Kdo to tady mluví?“ zeptal se zvědavě. „Kdo to tady je?“

„No přece já, tvoje maminka. Jsem tráva, mech i každá květinka. /obr.16-18/
 Dám ti všechno, co máš rád, a ty se na svět můžeš smát. /obr.19/
 Jsem pořád s tebou, jsem všude, kam se podíváš.
 Jsem příroda, jsem všechno, co na tomto světě máš. /obr.20/
 Jsem každé zvířátko v lese, pták i strom, /obr.21–23/
 jsem bouřka, déšť i hlučný hrom. /obr.24,25/
 Jsem potok, skála i brouček v trávě, /obr.26-28/
 jsem sladká malina, která na slunci dozrála právě. /obr.29/
 Jsem tady můj synáčku pro Tebe, se mnou můžeš jako strom růst až do nebe.“

Človíček byl šťastný. Podíval se kolem sebe a cítil, jak ho maminka příroda hladí a objímá. Vnímá, že je všude kolem něj a naplňuje svět svojí nekonečnou láskou. Věděl, že je v bezpečí a milovaný a že jeho maminka bude pořád s ním. Tady na Zemi je teď jeho domov a čeká na něj spousta nových dobrodružství.

Omalovánka

Pomůcky: omalovánka Příloha 2

- Děti si vymalují obrázek lesa, ve kterém se Človíček narodil.
- Sedneme si s dětmi do kroužku a povídáme si o tom, vidíme na obrázku.
 Jak vypadá les na obrázku? Co všechno tam je?
 Kdo v lese žije? Co zvířátka dělají?
 Je tam Človíček? A co dělá? Jak se asi cítí?

ČLOVÍČEK PŘEDSTAVUJE MAMINKU A TATÍNKU

Děti si uvědomí, že příroda může být něčí maminka a slunce tatínek.

Pomůcky: prezentace Příloha 3

Človíček má krásnou milou maminku, nádhernou velkou modrou planetu. /obr.1/
 Dává mu vše, co potřebuje, co má rád a každé zvířátko, květinka i strom je jeho kamarád. /2/
 A kdo je Človíčkův tatínek? Svítí na nebi jako zlaté Slunce, které dává na všechno své
 teplé životadárné ruce. /3/

- Maminka i tatínek mají Človíčka rádi a starají se o něj. Jakým způsobem?
 Maminka mu dává vzduch k dýchání, jídlo, aby se najedl a vodu, aby se napil.
 Tatínek ho hřeje svými paprsky, dává mu sílu a svítí na nebi při jeho dobrodružstvích.

My se nyní společně podíváme, jak Človíčková maminka vypadá a jaká je.

JAK VYPADÁ ČLOVÍČKOVA MAMINKA PLANETA ZEMĚ

Děti se naladí na přírodu a uvědomí si, že k ní přirozeně cítí lásku a ve spojení s ní zažívají radost.

Pomůcky: video Příloha 3

- Nejprve se dětí zeptáme, jak vypadá jejich maminka. Jakou má postavu, vlasy a oči?
Usmívá se nebo mračí?
- A jak asi vypadá Človíčková maminka? Víme, jaká je? – děti říkají své návrhy.
- Teď se na Človíčkovu maminku podíváme a zjistíme, jak tedy vypadá.
Upozorníme děti, aby si všímaly, jak se cítí, když se na Človíčkovu maminku přírodu dívají.
Úvod k videu: Jsme ve vesmíru a pomaličku se přibližujeme k naší milované planetě Zemi.
Sneseme se přes mráčky dolů a všechno, co teď uvidíme, je Človíčková maminka.
- Následně děti říkají, co ve videu viděly.
- Znovu dětem připomeneme, že všechno, co viděly a vyjmenovaly (tráva, hory, stromy, kopce, květiny, zvířata, voda, led, sníh, písek), je Človíčková maminka.

Uděláme si společně obraz maminky Země u nás ve třídě.

SPOLEČNÁ PLANETA ZEMĚ

Děti si uvědomí, že planetu Zemi tvoří nespočet živočišných i rostlinných druhů a společně vytváří životní prostředí, které nás obklopuje a jehož jsme součástí.

Pomůcky: planeta Země /dopředu si na velkou roli papíru nakreslíme jednoduchým způsobem planetu Zemi/, 4 obrázky na stanoviště a omalovánky Příloha 4, pastelky, fixy, voskovky, lepidlo

- Vytvoříme čtyři stanoviště pomocí velkých obrázků. /květiny, stromy, zvířata v moři a zvířata v lese/
- Děti si jedno stanoviště vyberou podle toho, jaký by chtěly obrázek a stoupnou si k němu.
- Rozdáme na jednotlivá stanoviště příslušné omalovánky.
- Děti si vyberou omalovánku a vymalují si ji.
- Hotové omalovánky lepíme na planetu Zemi.
- Zopakujeme si, že všechno, co máme na našich obrázcích, tvoří planetu Zemi. Je plná květin, stromů a zvířátek, která žijí v lese, na louce, v rybníce, ale také třeba v mořích a oceánech.
- Obraz planety si někde vystavíme, bude nás provázet celým tímto kamínkem.

Příroda je barevná

Děti si opakují barvy a současně prožívají radost z krásy kolem nás.

Pomůcky: obraz planety Země, který jsme právě vytvořili, hudební nástroj

Všechno svoje barvy má a na svět se usmívá,

Ať brouček, ptáček, kytička, hladí svojí krásou naše srdíčka.

- ✿ Buď jen zpíváme nebo hrajeme na hudební nástroj jednoduchou melodii, ukazujeme na omalovánky umístěné na obrazu planety Země a ptáme se dětí na barvy. Jaké jsi sluníčko? Jaká jsi travičko? Jaké jsi kuřátko? Jaká jsi myšičko? Jaká jsi květinko? atd.

BAREVNÁ PÍSNÍČKA /nahrávka, text/

- Tančíme s zpíváme společně písničku.
- Barvy si ukazujeme na svém oblečení nebo v prostoru třídy.
- Následně si všímáme a pojmenováváme barvy maminky Přírody na společné procházce.

BARVY KOLEM NÁS

Děti poznají základní barvy.

Pomůcky: barevné papíry

- Položíme na zem vedle sebe barevné papíry.
- Zadáme dětem jednu barvu a ony přinesou k papíru jednu věc v dané barvě.
- Děti můžeme rozdělit i do skupinek.
- Pokud jsme venku v přírodě, ukážeme jen barevný papír a pak děti kolem sebe hledají přírodniny v dané barvě.

POZNÁVÁME BARVY

Pomůcky: krepový papír různých barev

- Každé dítě dostane pruh krepového papíru. Počet barev si zvolíme podle toho, kolik budeme chtít vytvářet skupin.
- Pustíme dětem Barevnou písničku a ony tančí s krepovým papírem v ruce.
- Jakmile hudbu zastavíme, děti utvoří skupiny stejné barvy.
- Obměna: Zavoláme jednu barvu a děti, které ji mají, přiběhnou k nám. Ostatní si sednou na koberec.

Tip ze školky:

ČLOVÍČEK V BAREVNÉM SVĚTĚ

Pomůcky: temperové nebo prstové barvy, tvrdý papír, šablona Človíčka

- Děti nanesou na tvrdý papír temperové nebo prstové barvy v libovolné kombinaci a rozetrou je. Vytvoří tak barevné pozadí, které nám připomíná, jak je náš svět pestrý a barevný.
- Až pozadí zaschne, vezmou si děti šablonu Človíčka a natřou si ji v silnější vrstvě bílou temperovou barvou.
- Následně si Človíčka obtisknou na svůj papír s barevným pozadím.

Poznámka: Šablonu dostanou děti již připravenou nebo si Človíčka namalují samy a vystřihnou. Bude to jejich originální Človíček tak, jak jej vidí a jak jej dokáží vytvořit.

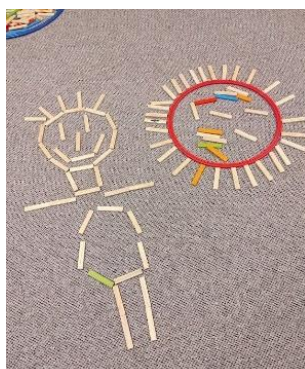
V tomto případě si děti Človíčka neobtiskly, ale vymalovaly jej jako svého kamaráda ze školky a nalepily na barevné pozadí.

SKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ

Pomůcky: stavebnice, kamínky nebo lego

- 🌍 Děti si vezmou stavebnici nebo kamínky, popřípadě kousky lega a skládají si obrázky Človíčka, maminky Země, tatínka Slunce.

- 🌲 Využijeme i prostředí lesa, parku nebo zahrady a skládáme obrázky z přírodnin.

ČLOVÍČEK A JEHO TATÍNEK SLUNCE

Důležité: Je vhodné mít po celý rok ve třídě obrázek planety Země a Slunce. Jako Človíčkovi rodiče by měli být neustále dětem na očích a je dobré s nimi pracovat i v jednotlivých aktivitách, kde se o Zemi a Slunci budeme zmiňovat.

Vzdělávací cíle:

- Dítě si uvědomí důležitost Slunce pro život na Zemi a také jej pozná jako tatínka Človíčka.

? MOTIVAČNÍ OTÁZKY

- ☀ Co se vám vybaví, když se řekne „slunce“?
- ☀ Máte rádi, když svítí sluníčko?
- ☀ Ve kterém ročním období hřeje slunce nejvíc, a také je nejčastěji na obloze?
- ☀ Co je „slunečný den“ a co můžeme v takový den venku dělat?

💡 CO UMÍ SLUNÍČKO

Děti ví, co všechno se děje díky slunečnímu teplu.

Pomůcky: obrázky Příloha 5, role papíru

- ☀ Na roli papíru nakreslíme doprostřed slunce a paprsky.
- ☀ Jeden po druhém ukazujeme dětem obrázky a ptáme se, co sluníčko umí
 1. vysušit umytou podlahu, 2. rozpustit zmrzlinu, 3. usušit bylinky, 4. usušit mamince prádlo,
 5. udělat duhu po dešti, 6. ohřát vodu v rybníce, 7. nechat dozrát jablka, 8. změnit led na vodu,
 9. nechat vykvést květinu, 10. probudit na jaře přírodu
- ☀ Obrázek, který děti uhodnou, nalepíme k paprsku sluníčka.
- ☀ Po uhodnutí všech obrázků děti samy vymýšlí, co ještě slunce umí.

Hrajeme si na sluníčko

- ☀️ Jedno dítě bude sluníčko.
- ☀️ Dáme mu větvíčku, která bude představovat paprsek.
- 🍏 Ostatní děti jsou nezralá jablíčka na jabloni a rozestaví se po herně.
- 🍏 Kterého dítěte jablko se sluníčko dotkne svým paprskem, ten dozraje a dřepne si. (může udělat nějaký pohyb, který si vymyslíme a zavolat „dozrálo jsem“)
- ☀️ Až díky slunci dozrají všechna jablka, schová se, protože přijde noc.
- 👦 Příští den přijde jedno dítě, které vybereme, jablka posbírat.
- 🍏 Dítě jablko, kterého se dotkne, vstane a chytne za ruku sběrače /ostatní jablka/
- 🧺 Takto dítě posbírání všechna jablka a odnese si je v košíku.
- 🧺 Pro další hru můžeme použít motiv prádla na šňůře. Děti jsou prádlo a sluníčko je usuší. Pak přijde dítě, které prádlo posbírání.

Tip: Ke hře můžeme dětem pustit jednu z písniček o sluníčku.

TATÍNEK SLUNCE

Děti poznají, jak je Slunce důležité pro všechny živé formy na naší planetě.

- ☀️ Stoupneme si s dětmi kolem obrazu planety z předchozí aktivity „Společná planeta Země“ a zeptáme se dětí, co dělá sluníčko.
- ☀️ Připomeneme jim, že bez Slunce by neexistoval život na planetě Zemi. Kdyby Slunce vyhaslo, Země by zmrzla a s ní i vše živé. Díky Slunci je na planetě Zemi teplo a životu se daří.
- ☀️ Říkáme a ukazujeme na obrazy.
- ☀️ Díky Slunci mohou:
 - růst a kvést všechny rostliny a květiny,
 - růst, sílit a plodit stromy,
 - žít všechna zvířata – na louce, v lese nebo v moři.
- ☀️ Vše, co na té naší krásné Zemi máme, existuje díky Slunci.

TIP: Pokud máme na obraze planety Země místo, tak prostor kolem ní vymalují děti žlutě. Bude to symbolizovat sluneční paprsky, které zahřívají Zemi a dávají všemu na ní život.

Slunce je Človíčkův tatínek. Dává mu život, stará se o něj, hřeje ho a svítí mu na jeho cestu. A i když ho Človíček zrovna přes mraky nevidí, je pořád na nebi a dívá se na něj a chrání ho.

Děti si vyrobí společně slunce, které jim bude ve třídě připomínat Človíčkova tatínka.

Varianta 1

Pomůcky: tvrdý žlutý barevný papír, děrovačka, vlna, lihová fixa, bílá kolečka na oči, lepidlo, nůžky

- ☀ Připravíme si kolečko z tvrdého žlutého papíru.
- ☀ Děrovačkou uděláme po obvodu díry.
- ☀ Nastříháme si stejně dlouhé kousky vlněné příze a rozdělíme je do několika svazků podle počtu obvodových děr.
- ☀ Svazek vlny přehneme na půl, přehnutou část provlečeme dírkou a touto provlečenou částí protáhneme druhý konec svazku a utáhneme.
- ☀ Takto uděláme všechny paprsky.
- ☀ Dokreslíme obličej a nalepíme bílá kolečka jako oči.

Tip: Namísto vlny použijeme lýko a obličej uděláme z kuliček krepového papíru.

Varianta 2

Každé dítě přispěje na sluníčko svými barevnými paprsky.

- ☀ **Pomůcky:** barevné papíry, lepidlo, tvrdý barevný papír žlutý, fixy nebo karton, žlutý krepový papír, temperové barvy
- ☀ Nejdříve si připravíme dvě kola ze žlutého tvrdého papíru.
- ☀ Každé dítě si vystřihne z barevného papíru dle vlastní volby několik proužků.
- ☀ Pak je děti postupně lepí ze zadní strany jednoho kola a to tak, že spojí oba konce proužku.
- ☀ Až máme hotovo, přilepíme druhé kolo ze zadní strany prvního.
- ☀ Pak už jen namalujeme obličej. Oči a nos můžeme vystřihnout z papíru.
- ☀ **Poznámka:** Pokud chceme sluníčko větší a pevnější, použijeme místo tvrdého papíru karton, na který nejdříve namalujeme obličej a pak zbytek prostoru vyplníme kuličkami ze žlutého krepového papíru.

Tip ze školky:

- ☀ Každé dítě si udělá své sluníčko stejným způsobem jako ve Variantě 2 a nalepí jej na papír, na který si předtím namaluje jako pozadí modré nebe.

SLUNÍČKO HŘEJ NÁS NAPOŘÁD /nahrávka, text/

SLUNCE, SLUNÍČKO /nahrávka, text/

SLUNÍČKO SVÍTÍ NA CELOU ZEM /notový zápis/

Děti si poslechnou krásné písničky o sluníčku a oslaví jeho životadárnou sílu zpěvem a tancem.

☀ Písničky doprovázíme pohybem.

POZDRAV SLUNCI

Děti se naučí jógový pozdrav slunci.

Pomůcky: mluvená nahrávka Příloha 5

- ☀ Zacvičíme si s dětmi pozdrav slunci.
- ☀ Použijeme básničku, která popisuje jednotlivé pozice.

1. Stojím, ruce na srdíčku,
pak je zvednu ke sluníčku.
2. Dozadu se zakloním,
v zádech hezky uvolním.
3. Rukama k nožičkám se sehnu,
na všechny prstíky si sáhnu.
4. Pravou nohu dám dozadu,
to mi zvedne náladu.
Kolenou na zemi mám,
nahoru ke slunci se podívám.
5. Teď levou nohu k pravé dám,
Napnu ruce, nohy a vysoký most udělám.
6. Pak pozdravím se s obry,
jsem v pozici kobry.
7. Zase zpátky do mostu,
těším se, jak porostu.
8. Pravou nohou dopředu vykročím,
levé koleno na zem položím.
Nahoru na slunce se podívám
a na svět a kamarády se usmívám.
9. Levou nohu k pravé dám,
propnu se v kolenou a záda uvolněné mám.
10. Teď ruce zvedám ke sluníčku,
Zvládli jsme to na jedničku.
Sluníčku si zamávám,
své přání v srdci uschovám.

ČLOVÍČEK POZNÁVÁ LES A JEHO OBYVATELE

Človíček se vydá prozkoumat les a pozná spoustu nových lesních kamarádů. Může si s nimi hrát a poznávat sám sebe, les i jeho maminku Přírodu.

Vzdělávací cíle:

- Dítě pozná zvířata žijící v lese.
- Chápe přírodu jako dávající a pro člověka podporující prostor.
- Vnímá laskavý a milující vztah Človíčka a jeho maminky.

ČLOVÍČEK A JEHO NOVÍ LESNÍ KAMARÁDI

Děti poznají některé z Človíčkových lesních kamarádů.

Pomůcky: prezentace k příběhu Příloha 6

Človíček se probudil a vyskočil hbitě na nožky. Celou noc spal v náruči své maminky Země a teď se těšil, že prozkoumá les, do kterého se před chvílí narodil.

„Krásné ráno, tatínku,“ zavolal na oblohu, kde jasně zářilo sluníčko a zamával mu na pozdrav. Tatínek ho pošimral na nose svým hřejivým paprskem a zeširoka se na něj usmál. Človíček se protáhl, zaradoval se ve svém tělíčku a rozběhl se do lesního světa.

„Vítáme tě, Človíčku,“ volaly na něj stromy a natahovaly k němu své větve. /obr.1/

Některé byly malé, jiné velké, některé měly lístečky a jiné zase jehličky a dohromady tvořily les.

„Krásný den, mí lesní kamarádi,“ pozdravil Človíček a po větru všem stromům v lese poslal pohlazení. Jeden strom blízko cesty ho přilákal svým mohutným kmenem. Človíček se k němu posadil a opřel se o něj zády. Vnímál, jak pod jeho kůrou proudí život a jak strom mohutně nadechuje a vydechuje. Podíval se nahoru a sledoval jeho lístečky, jak se lehce třepotají ve větru. Byl šťastný a spokojený a jeho tělem proudila láska k mamince Přírodě.

Odpočíval v tom lesním tichu, když vtom mu na nos spadl malý oříšek a z koruny stromu se ozvalo tiché chichotání.

„Kdopak to tam je?“ zeptal se s úsměvem a zvědavě hledal mezi listím toho výtečníka, co tady rozhazuje oříšky. Pak zahlédl roztomilé zvířátko se zrzavým kožíškem, dlouhým ocasem a korálkovými očima. „Jsem veverka Čiperka,“ /obr.2/ odpovědělo to milé zvířátko a než bys řekl „jedna“, bylo dole u Človíčka. „Budeme si spolu hrát na honěnou?“ ptala se hned nadšeně veverka. „Moc rád, ty malá Čiperko,“ pokýval hlavou Človíček. „Tak si mě chyť!“ zavolala a rozběhla se po kmeni stromu nahoru. Človíček vyskočil a hbitě šplhal za ní až nahoru do koruny stromu. Tam se veverka na větvi otočila a běžela po kmeni zase dolů. Človíčka to rozesmálo, pustil se za ní a rychle slezl ze stromu. To už ale veverka kličkovala mezi stromy a utíkala dál do lesa. Človíček pádil za ní a za chvíli už stál na slunném paloučku. Páslo se tady několik velkých krásných zvířat, které zvedly zvědavě hlavu a Človíčka si prohlížely. /obr.3/

„Rády tě vidíme,“ řeklo jedno z nich. „Jsme srnky a naučíme tě poznávat všechny rostlinky, aby sis mohl pochutnat na jejich šťavnatých lístečcích.“

„Pojď, Človíčku, vyskoč si na můj hřbet a já ti ukážu celý les a louku,“ řekla srnečka. /obr.4/ Chvilku běželi, chvilku šli, srnečka ukazovala Človíčkovi všelijaké rostlinky a některé z nich mu dala i ochutnat. Vyprávěla mu o studánce, kam všichni chodí pít a ukázala mu místa, kde rostou ty nejsladší lesní plody.

„Čimčará, čimčará, Človíček je tady s námi,“ ozvalo se najednou veselé cvrlikání a Človíčkovi přistál na ruce malý žlutý ptáček. /obr.5/ „Já jsem ptáček Čimčaráček,“ představil se, „a umím zpívat ty nejkrásnější písničky v celém lese.“ Človíček se ze srdce smál a jednu si s ním hned zazpíval.

Mezitím srnečka donesla Človíčka na velkou louku plnou barevných voňavých kvítků. /obr.6/ „Jůůů, to je krása,“ vykřikl Človíček, seskočil z jejího hřbetu a rozběhl se radostně do těch zelených lístečků. A tam uprostřed jetele objevil dvě velké uši, které koukaly z vysoké trávy. /obr.7/

„Já jsem zajíček Ušáček,“ představilo se hned zvířátko a vesele zastříhalo ušima. „Ukážu ti ty nejlepší dobroty tady na louce. Podívej, tady je pampeliška, tam jitrocel a tohle jsou sedmikrásky. Všechny je mám mooooc rád.“ A pak se společně rozběhli po té velké louce a hráli si a dováděli až do setmění.

Srnečka se mezitím napásla, a když přišel večer, odnesla Človíčka zpátky na palouček, kde se setkali. Človíček jí poděkoval a rozloučil se s ní i ostatními srnkami. Les se pomaličku oblékal do tmy a spousta zvířátek uléhala do svých pelíšků, domečků a nor v zemi.

I Človíček si našel své místo pod velkým dubem a uvelebil se v měkké trávě. Zakryl se několika lístečky a pod hlavu si dal měkoučký mech. /obr.8/ Schoulil se do náruče své maminky Země a v záři měsíce spokojeně usnul. Zítra ho určitě čeká další krásný den plný nových přátelství a lesních dobrodružství. „Tak dobrou noc, Človíčku, a sladké sny.“

Človíčkovi lesní přátelé

Děti znají zvířata v lese.

Pomůcky: prezentace Příloha 6

- 🐿 Jaká zvířátka Človíček potkal v příběhu? /obr.1-4 v prezentaci/
- 🦊 Jaká další zvířátka ještě žijí v lese? - Nejdříve děti říkají, jaká znají lesní zvířata, následně si projdeme prezentaci s obrázky a všechna zvířata si pojmenujeme.

Človíček má v lese spoustu kamarádů zvířátek, se kterými si může hrát, poznávat lesní svět a učit se od nich jejich dovednostem.

HRAJEME SI SE ZVÍŘÁTKY

Pomůcky: prezentace, nahrávka s mluveným slovem nebo video se slovem a obrázky Příloha 6

- 🧑 Jednotlivé básničky doprovázíme pohybem.

V lese bydlí *veverka*, jmenuje se Čiperka.
Kožíšek má rezavý, černý nebo šedivý.
Oříšky si schovává, ve větvích stromů louskává.
Na každý strom šplhá ráda, má Človíčka kamaráda.

Srnečka se často pase, na louce i v houštinách,
Človíčka na svém hřbetě nese, aby viděl,
co všechno roste na loukách i pastvinách.

Zajíčku už v jamce nedřep!

Vyskoč, poskoč si a zaběhej, ouškama si zastříhej,
pacičkami na svém břichu, podrbej se na kožíšku.
Tleskni jednou, tleskni dvakrát, a pak si můžeš s naším Človíčkem hrát.

Každé ráno za svítání přilétají z luk a strání
všichni *ptáčky* z okolí, aby písničkou se spojili.
Zpívají si zvesela jako správná ptačí kapela.
Na tento ranní budiček těší se i Človíček.

*S veverkou si Človíček hraje a honí se s ní po stromech, srnečka mu ukáže rostlinky v lese,
zajíček ho naučí poznávat všechny bylinky na louce a ptáček mu zazpívá své veselé písničky.
A co všechno může Človíček dělat s jeho kamarádkou liškou?*

Pomůcky: prezentace nebo video s obrázky a mluveným slovem Příloha 6

/obr.1/ Když se večer setmělo, Človíčkovi se zachtělo,
prohlédnout si louky, lesy, pole, stráně,
a tak řekl mladé vráně, ať proletí se v okolí
a kamarádku lišku dohoní.

/obr.2/ Za malinkou chvíli už spatřil lišku Zrzičku.
Pozdravil ji zvesela, dal jí zbytek z oběda,
pohladil jí, jak se sluší, kožich, ocas, ba i uši
/obr.3/ a ona ho na oplátku svezla na svém ocásku.

Liščí ocas to je jiná než jezdit městskou tramvají.

/obr.4/ Můžeš zastavit se třeba v každé noře pod strání
a všem přátelům z okolí popřát klidné spinkání.

Človíček žije v lese a je šťastný, protože všechno kolem něj je jeho maminka. Stará se o něj a dává mu vše, co potřebuje. Dá mu napít, naplní mu břicho lesními dobrotami a potěší jeho srdíčko svojí krásou. V lese má také spoustu kamarádů, se kterými si může hrát.

ČLOVÍČEK A JEHO MAMINKA

Děti zjistí, že maminka Příroda dává Človíčkovi vše, co potřebuje, a on je spokojený a šťastný.

Pomůcky: prezentace nebo video s obrázky a mluveným slovem **Příloha 7**

- Použijeme prezentaci s obrázky a mluvíme ústy Človíčka, který představuje dětem svoji maminku nebo použijeme již namluvené video s obrázky.

Milé děti, už víte, že žiju v lese a všechno kolem mě je moje maminka Příroda – zvířátka, květiny i stromy. /obr.1/

Moje maminka Země se o mě s láskou stará a dává mi všechno, co potřebuju. /obr.2/

Travička mi tvoří postýlku, a když v ní ležím, cítím vedle sebe svoji maminku. /obr.3/

Každý strom je moje hřiště, lezu po něm jako klíště. /4/

Každý lístek je buď miska, nebo přikrývka, můžu se z něj najíst nebo se v teple vyspinkat. /5/

Každá kapka rosy, ta mi žízeň zažene /6/ a studánka mi večer teplou koupel nabídne. /7/

Každý kámen, každá hora, ta mi odvahu a sílu dodá. /8/

Každá kytička mě svojí barvou a vůní objímá /9/

a každý ptáček mi pro radost písničku zazpívá. /10/

Všechna zvířátka v lese jsou mí přátelé a žijeme spolu vesele. /11/

Vymalování obrázků

Děti vnímají, jak se Človíček cítí ve spojení s jeho maminkou.

Pomůcky: omalovánky **Příloha 7**

- Dětem rozdáme omalovánky tak, aby měl každý jinou nebo je necháme, aby si vybraly samy.
- Při vymalovávání se děti vžijí do jednotlivých situací a hrají si na Človíčka.

Jak se asi cítí, když si hraje se srnečkou? Je šťastný, spokojený? Jakou barvu bude mít jeho emoce?

Jak se Človíček cítí, když leží v travičce a vnímá svoji maminku, která jej hladí a objímá?

Jaká barva vyjádří jeho radost, když poslouchá ptačí zpěv?

Jakou barvou namalují děti vděčnost Človíčka za kapku rosy, která uhasí jeho žízeň?

- Následně si s dětmi sedneme do kruhu a na základě omalovánek si zopakujeme, jak se Človíček v lese s jeho maminkou cítí a jak se o něj stará.

VYRÁBÍME ČLOVÍČKŮV DOMEČEK

Děti vyrobí domeček pro Človíčka, prožijí radost ze společné práce a také příjemný pocit z toho, že dělají něco pro druhého.

Pomůcky: přírodniny /klacíky, větvičky, šišky, mech, listy, kůra, kamínky, kaštiny, žaludy, jeřabiny, šípek/, provázek, ostatní dle potřeby

Na postavení domečku není žádný návod. Nechte se vést svojí fantazií a možnostmi. Pro inspiraci se můžete podívat na příklady domečků, které vytvořily děti a paní učitelky z několika mateřských škol
Příloha 8.

Přečteme dětem motivační příběh, ve kterém se dozví, jaké úkryty, domečky a pelíšky mají zvířátka v lese a také zjistí, co použil na stavbu svého domečku Človíček.

JAK SI ČLOVÍČEK POSTAVIL DOMEČEK

Děti zjistí, jak bydlí a kde se schovávají lesní zvířata.

Pomůcky: prezentace k příběhu **Příloha 8**

Bylo krásné ráno. Mezi větvemi stromů pronikaly do lesa první paprsky slunce a kapky ranní rosy na listech se v nich třpytily jako malé perličky. To tatínek Slunce zdravil svého Človíčka a jemně bral celý svět do své teplé náruče. Nedaleko si lesní potůček bublal svůj příběh a vyprávěl o tom, kde všude byl a co na svých cestách viděl. Ptáčci poletovali sem a tam a vítali nový den svou veselou písničkou. To maminka Příroda připomínala svému Človíčkovvi, že je čas se radovat a vydat se za novým dobrodružstvím. Je toho kolem tolik, co je potřeba poznat, prozkoumat a objevit. A jak tak Človíček chodil po lese a pozoroval zázraky přírody, všiml si, že všechna zvířátka mají nějaký svůj domeček, úkryt nebo pelíšek.

Datel a strakapoud si vytesali svým ostrým zobákem dutinu do velkém stromu a v ní si udělali pohodlné hnízdo. /obr.1/

Sojka si své hnízda postavila ve větvích stromů z trávy, bláta, větviček, mechu a kořínků. /obr.2/

Sýkorka si zase našla malou dutinku ve starém stromu, kterou si vystlala mechem a peřím. /obr.3/

Veverka si taky našla opuštěnou dutinu ve stromě a vytvořila si v ní postýlku z mechu, listí, trávy a kůry. /obr.4/

Liška si naopak vyhrabala hlubokou noru s několika vchody a východy, ve které se cítila v bezpečí. /obr.5/

I **králíci** se mohli schovat do svých dlouhých podzemních chodeb. /obr.6,7/

A dokonce i malé hbité **myšky** měly svůj domov v chodbičkách pod zemí. /obr.8,9/

Ale opravdovým mistrem v hrabání a stavění doupat je **jezevec**. /obr.10,11/ Ten má pod zemí postavený hned celý hrad. Tvoří ho chodby seřazené pěkně nad sebou a je tak veliký, že v něm sám někdy zabloudí. Udrží si ho v naprosté čistotě a bydlí zde s celou svojí rodinou.

Ježkovi, tomu stačí kupka listí /obr.12/ a **užovka** si zaleze do suché trávy nebo do hromady kamenů. /obr.13/

Srnky, jeleni a divoká prasata žádný příbytek nemají. Spí jednoduše na zemi. Než se ale uloží ke spánku, odhrabou si stranou trochu listí a vytvoří si pohodlný pelíšek. Ten potom vypadá jako jamka. A když je jich hodně vedle sebe, pak většinou pocházejí od divokých prasat. Ty spí totiž pohromadě a moc ráda se k sobě tulí. /obr.14-16/

Človíček najednou pocítil, že by taky rád měl svůj domeček. Svě místo, kam se může schovat a kde bude mít svoji měkkou pohodlnou postýlku.

Z čeho si ho ale, děti, postaví? Co v lese všechno najde?

A co použila na stavbu svých příbytků ostatní zvířátka?

Človíček si nasbíral hodně větviček /obr.17/, které spojil stébly trávy a otvory mezi nimi vyplnil blátem. Jeho vlastní domeček byl na světě. Aby mu do něj nepršelo, posbíral ještě na zemi kusy odpadlé kůry ze stromů a položil je na střechu. /obr.18/ To všechno překryl listím, aby byl domeček hezky schovaný. /obr.19/ Uvnitř si mechem vystlal měkoučkou postýlku /obr.20/ a vše ještě ozdobil šiškami. /obr.21/

Ten večer usínal Človíček opravdu moc spokojený. Měl svůj nový domeček a pohodlnou postýlku. V duchu poděkoval všem zvířátkům za to, že mu ukázala, jak si vytvořit svoje útulné místočko v jejich společném domově – v lese a těšil se na všechna dobrodružství, která společně zažijí.

My teď postavíme našemu Človíčkovi také domeček z přírodnin, aby se u nás ve školce cítil stejně dobře jako v lese.

- ☀ Pokud máme v blízkosti školky les nebo park, pak určitě nasbíráme přírodniny společně. Pokud tuto možnost nemáme, vyzveme děti, aby přinesly přírodniny ze svých procházek s rodiči nebo se podívaly ve svém okolí. Šišky, kůru a větvičky můžeme najít i jinde než jen v lese. Povíme si s dětmi, kde.
- ✂ K výzdobě můžeme použít barvící se podzimní listy a plody jako jeřabiny nebo šípky, které navlečeme na provázek.

TIP: Děti upozorníme na to, aby větvičky, klacíky, šišky a kůru sbíraly jen ze země a nelámaly a netrhaly je ze stromů. Pokud budou brát mech, tak opatrně a vždy jen kousek z jednoho místa.

Domeček bude mít Človíček ve třídě celý školní rok. Přírodniny můžeme tedy obměňovat a nahrazovat novými podle nabídky jednotlivých ročních období.

JAK SE MAMINKA ZEMĚ STARÁ O SVÉHO ČLOVÍČKA

Děti poznají, jak se Človíček cítí, jak v lese žije a jak se o něj jeho maminka stará. Dává mu nejen potraviny, vodu a vzduch nutné k životu, ale i kamarády, léčivé byliny k uzdravení těla a barevné květiny, které svojí krásou potěší jeho srdce.

Vzdělávací cíle:

- Dítě prožívá propojení s Človíčkovou maminkou Přírodou.
- Ví, že Človíčková maminka Příroda je vše, co tvoří životní prostředí kolem nás.
- Uvědomuje si, co všechno nám příroda nabízí a co z ní můžeme čerpat.

PŘIVÍTÁNÍ S ČLOVÍČKEM

Děti ví, jak vypadá Človíčková maminka Příroda.

Pomůcky: film Zvířata **Příloha 9**

Úvod: Človíček ještě spí ve svém domečku a nechce se mu vstávat. Asi se mu něco moc hezkého zdá.

O čem se může Človíčkově zdát? - určitě o jeho mamince Přírodě. My se na jeho sen teď společně podíváme.

🦋 Pustíme video. Při jeho sledování dětem připomínáme, že to, co vidí, je Človíčková maminka planeta Země – je to liška, která vylezla z nory, ptáček, který se učí létat a mává svými křídélky, ptáčata, která musí vyskočit ze svého hnízda, ale vůbec se nebojí, vodopády atd.

🦋 Zeptáme se dětí, jestli se jim Človíčkův sen líbil.

🦋 My bychom si ale s Človíčkem rádi hráli. Zkusíme ho vzbudit?

Děti říkají své návrhy a předvádí. Mohou ho pohladit, dát mu pusku, udělat budík, zavolat “vstávej Človíčku” a nakonec mu zazpívají jeho písničku „Já jsem malý Človíček“.

ČLOVÍČKOVA MAMINKA PŘÍRODA

Děti ví, že Človíčková maminka Příroda je vše, co nás obklopuje.

Pomůcky: prezentace nebo video s obrázkem a mluveným slovem **Příloha 9**

Úvod: Děti, jsem moc rád, že jste mě vzbudily. Těším se, že si s vámi budu dnes hrát a smát se.

Zdál se mi moc hezký sen o mojí mamince Přírodě. Podívejte se teď se mnou, jak vypadá, a jaká je.

Moje maminka Příroda je krásná jako květinka. /obr.1/

Je to obloha a každý mráček, /obr.2/

je to studánka, silný strom i štěbetající ptáček. /obr.3-5/

Je to každý barevný lísteček i travička, /obr.6,7/

je to rybník, bublající potůček i na paloučku srnečka. /obr.8-10/

Moje maminka je vodička, které se můžu napít, /obr.11/

jsou to všechny plody, které můžu v lese najít. /obr.12/

Moje maminka je vítr, který mě po vlasech pohladí, /obr.13/

moje maminka je i oheň, který mě zahřeje a před zimou ochrání. /obr.14/

Je to i půda, ze které vyrostl strom i květinka, /obr.15/

všechna zvířátka v lese, barevná duha po dešti, i to je moje maminka. /obr.16,17/

TIP

- Dáme dětem obrázky přírody a říkáme si, co všechno je Človíčková maminka.
- Vyjdeme na procházku a ukazujeme si, co kolem nás je Človíčková maminka.

JAK SE STARÁ MAMINKA O ČLOVÍČKA

Děti si uvědomí, že příroda poskytuje Človíčkově vše, co potřebuje pro život a uspokojení svých potřeb.

Pomůcky: prezentace nebo video s obrázkem a mluveným slovem **Příloha 9**

- Človíček dětem říká, jak se o něj maminka stará.

Víte, děti, jak se o mě moje maminka Příroda stará? /obr.1/

Se všemi zvířátky v lese si můžu vesele hrát, /obr.2/

s kytičkami a stromy si zas můžu povídat. /3/

Každé malé zvířátko je můj kamarád, /4/

každá malá kytička chce mi svůj úsměv dát. /5/

Když mám hlad, tak jablůňka mi svoje jablíčko dá. /6/

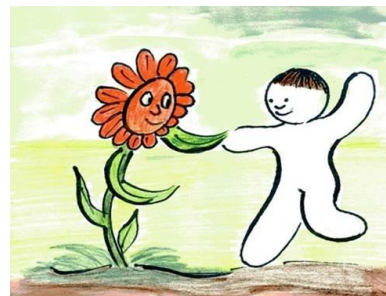
Když mám žízeň, studánka mi svojí vody napít dá. /7/

Když je mi zima, zakryji se mechem nebo listím, /8/

když je mi teplo, nabídne mi strom svůj stín. /9/

A tak si zpívám, tančím a hraji celý den, /10/

a každého, kdo lesem projde, obdaruji svým úsměvem.

Človíček je v lese šťastný. Maminka se o něj stará a dává mu vše, co potřebuje. Vodu, jídlo, kamarády, pohlázení. A dokonce se o něj postará, i když je nemocný. To má pro něj nachystané léčivé bylinky.

LÉČIVÉ BYLINKY

Děti ví, že bylinky nám pomáhají, když jsme nemocní, a znají jejich základní druhy.

MOTIVAČNÍ OTÁZKY

- 🌿 Už jste někdy byli nemocní? Co vás trápilo nebo bolelo?
- 🌿 A čím vás maminka léčila? Uvařila vám bylinkový čaj?

Poslechneme si, jak léčila maminka příroda Človíčka, když se nachladil a byl nemocný.

JAK BYL ČLOVÍČEK NEMOCNÝ

Děti ví, že příroda nám dává léčivé byliny, aby nám pomohly, když jsme nemocní.

Pomůcky: prezentace s obrázky bylinek **Příloha 10**

Určitě jste, děti, už byly někdy nemocné. Každý z nás měl asi kašel, rýmu nebo teplotu. Taková nemoc není nic příjemného a potkala i našeho Človíčka. Včera byl totiž venku dlouho do tmy, a protože foukal studený vítr, nachladil se. No a když se dnes probudil, měl rýmu jako trám. Celé tělíčko ho bolelo a byl unavený a slabý. Tak jen koulel očima a převaloval se ve své mechové postýlce.

Maminka Země ho hned utěšovala: „To nevádí, nevádí Človíčku můj, zase tvému tělu vrátíme zdraví a sílu. Pojď, vstaň z postýlky, projdi se po mé náruči a nasbírej si bylinky pro uzdravení.“

Človíček se vrtí, nechce se mu vůbec vstávat. Nakonec ale z postýlky vystrčí jednu nožku, potom druhou, postaví se, vyjde z domečku a už pomalu kráčí po matičce Zemi. Jde a jde a kouká, kam ho maminka náruč zavede. A hle, z lesíka se dostává na louku, která už je zalitá slunečním světlem.

„Dobré ráno raničko, moje milé sluníčko,“ pozdraví svého tatínka a hned cítí, jak ho svým paprskem hladí a povzbuzuje. Matička Země zavoní mateřídouškou, mátou, meduňkou a sedmikráskami. „Sbírej, sbírej, Človíčku, ty voňavé léčivé bylinky. Uvaříš si z nich čaj,“ pobízí ho jeho maminka.

Človíček utrhne pár lístečků máty, meduňky divoké i květů sedmikrásek a přinese si vodičku z nedaleké studánky. Aby si ale mohl z bylinek uvařit čaj, musí rozdělat oheň a na něm vodu ohřát. Nasbírání tedy v lese suché větvičky a za chvíli už oheň plápolá. Človíček se opře zády o veliký strom a chvíli odpočívá v teplé náruči svého tatínka. Sluníčko ho hladí svými paprsky a prohřívá jeho unavené tělíčko. /obr.1/

Mezitím už ohýnek zahřál vodu a Človíček do ní vloží natrhané bylinky. Chvilku je nechá louhovat a hotový čaj si nalije do své misečky. Má jemnou žluto zelenou barvu od lístečků a květů bylinek a voní maminkou Zemí. Človíček se nadechne té něžné vůně a napije se. „Ten je ale dobrý a lahodný,“ řekne a spokojeně se usměje. Cítí, jak ho maminka příroda objímá a její láska vložená do bylinek ho začíná uzdravovat. Jeho tělíčko se uvolňuje, hlavička ho přestala bolet a má dokonce chuť, dát si něco dobrého k snědku.

„Maminko, děkuji za tvé léčivé bylinky,“ radostně volá Človíček. „Už je mi mnohem lépe a ani nejsem unavený.“

„To jsem ráda, Človíčku,“ odpovídá maminka. „Na každou nemoc existuje nějaká bylinka, která tělíčko pomůže a uzdraví ho,“ pokračuje a vezme Človíčka na louku, aby mu ukázala všechny bylinky.

Když máš velký kašel, pomůže ti pampeliška, co jsi v trávě našel. /obr.2/

Když tě břicho píchá, bolí, máta ta to ihned zhojí. /3/

Když tě škrábe, bolí v krku, pro šalvěj natáhni ruku. /4/

A když jsi nachlazený a máš rýmu, s mateřídouškou si zalez pod peřinu. /5/

Meduňka ti popřeje dobrou noc /6/ a heřmánek dá ti svou léčivou moc. /7/

„Maminko, teď už znám tolik bylinek. Zítra si z nich zase uvařím ten lahodný, voňavý čaj,“ usměje se Človíček a spokojeně si lehne do trávy. Už se cítí zdravý a ví, že se o něj jeho maminka vždycky s láskou postará.

Jaké známe bylinky? Jak vypadají, voní a chutnají?

POZNÁVÁNÍ BYLINEK

Děti poznají základní druhy bylinek.

Pomůcky: obrázky bylinek **Příloha 10**, sušené bylinky /máta, mateřídouška, šalvěj, levandule, heřmánek, meduňka/

- 🌿 Zeptáme se dětí, zda znají nějaké bylinky, a které z nich používají doma nebo pěstují na zahradě.
- 🌿 Obrázky těchto bylinek položíme na koberec.
- 🌿 Přiřadíme k nim sušené bylinky v misce. Děti si je jednu po druhé ovoní.

BYLINKOVÉ PEXESO

Děti trénují svůj čich, schopnost spolupráce a vhodné chování ve skupině.

Pomůcky: obrázky bylinek Příloha 10, pytlíčky naplněné sušenými bylinkami /vždy od jedné bylinky po dvou až třech kusech/

Pytlíčky vytvoříme jednoduše tak, že do kousku látky dáme hrst bylinek a svážeme provázkem. Místo látky by se dala použít i kuchyňská papírová utěrka. Abychom se lépe orientovali ve vůních, můžeme jednu bylinku dát do stejného druhu látky. Takto rychle poznáme, jestli se děti dobře seřadili podle vůní.

- ✿ Dětem rozdáme pytlíčky se sušenými bylinkami a musí najít svého kamaráda /své kamarády/, kteří mají stejně voňavý pytlíček.
- ✿ Pak ke každé skupince dětí dáme obrázek bylinky, kterou mají v pytlíčku a všichni si opět přivoní.

OCHUTNÁVKA ČAJE

Děti poznají podle chuti některý z bylinkových čajů.

Pomůcky: předem uvařený čaj z máty, meduňky, heřmánku a mateřídoušky, obrázky bylinek Příloha 11

- ✿ Uděláme si s dětmi ochutnávku čajů z bylinek, které máme na obrázcích.

Děti si vyberou čaj, který jim nejvíce chutnal a vyrobí mamince pytlíček s touto bylinkou, aby si mohla doma také uvařit ten dobrý a lahodný čaj.

PYTLÍČEK ČAJE PRO MAMINKU

Pomůcky: sušené bylinky z předchozí aktivity, sáčky na sypaný čaj, látka, jutový provázek, nůžky, obrázky bylinek Příloha 10

- ✿ Děti dostanou sáčky na sypaný čaj a naplní si je bylinkou, kterou si zvolily.
- ✿ Dostanou od nás kousek látky ve tvaru kruhu, na kterou si položí naplněný sáček na čaj. Tím, že zvednou okraje látky, si vyrobí látkový sáček, který zavážou provázkem.
- ✿ Nakonec mohou mamince podle předlohy namalovat obrázek zvolené bylinky.

***Maminka Příroda dává Človíčkovi nejen bylinky, ale i barevné květiny,
aby mu udělala radost a potěšila ho jejich krásou.***

KVĚTINY PRO RADOST

Děti ví, že barevné květy rostlin jsou v přírodě důležité pro nejrůznější druhy hmyzu. Proto je potřeba si jich vážit a trhat je obezřetně a s mírou.

MOTIVAČNÍ OTÁZKY

Pomůcky: květina

- ✿ Už jste dali někdy mamince kytičku? A proč? - Děti odpovídají a společně zjistíme, že vždycky chtěly udělat mamince radost.

I Anička v našem příběhu chtěla udělat mamince radost kytičkou krásných květů lučních rostlin, ale uvědomila si, že květy jsou důležité pro včelky, čmeláky a další hmyz. Jak se tedy zachovala?

ANIČKA A KVĚTINA PRO MAMINKU

Děti ví, že květiny netrháme zbytečně, protože jsou užitečné pro hmyz a po uvadnutí je dáme na kompost nebo vrátíme do koloběhu přírody.

Anička je holčička jako vy, děti. Chodí do školky a každý den zažívá spoustu dobrodružství se svými kamarády. Poznává, objevuje, učí se a hraje si. Někdy pláče, ale častěji se směje. Někdy je smutná, ale častěji cítí radost a nadšení. Někdy se rozčiluje a vzteká, ale častěji umí pochopit a pohladit. A tato naše Anička má moc hodnou babičku, která ji vodí každý den ze školky domů a pak se o ni stará, než přijde maminka z práce.

Jednou, když šla Anička opět s babičkou ze školky domů, si všimla na louce kousek od cesty spousty barevných květů. Už z dálky zářily bílé kopretiny a červené sukničky vlčích máků a mezi nimi se ve větru vlnily fialové zvonky a žluté květy třezalky. Aničce poskočilo srdíčko radostí a hned si vzpomněla na maminku. Chtěla ji potěšit a přinést domů kytičku z těch krásných lučních kvítků. Rozběhla se nadšeně na louku a chtěla jich natrhat celou náruč. Všimla si ale včelek, které pilně létaly z květu na květ, a uvědomila si, že včelky, motýly a čmeláci ty voňavé květy potřebují. Sbírají z nich pyl a sladký nektar.

„Utrhnu jen tři velké květy kopretiny,“ řekla si Anička. „Mamince určitě udělá radost i malá kytička a včelkám tak zůstane víc květů na sběr pylu.“ Ještě květinám poděkovala a utíkala za babičkou.

Doma dala kytičku z bílých kopretin do vázy a nemohla se dočkat, až přijde maminka z práce. Když se později odpoledne otevřely dveře a v nich se objevila maminka, hned za ní běžela s vázičkou. Maminka měla velkou radost. Usmála se, Aničku objala a ta byla tou nejšťastnější holčičkou na světě.

Kopretiny ve váze dělaly Aničce i mamince radost několik dní. Pak ale uvadly, tak jako každý utržený kvítek. Anička si zvadlých květů všimla, když přišla ze školky domů. Poděkovala jim, že ji a maminku potěšily svojí krásou a chtěla je vyhodit do koše. Vtom ale najednou uslyšela jemný hlásek: „Nevyhazuj nás, můžeš nás vrátit zpátky do náruče matky Země. Tak můžeme být ještě užitečné.“

Anička si vzpomněla, jak jim paní učitelka ve školce vyprávěla, že vše, co na louce nebo v lese uvadne nebo spadne na zem, rozloží miliony malilinkatých živočichů, kteří žijí v půdě. Všechno listí, uschlé květiny a spadané větvičky sní a z toho, co vykakají, se stane humus. Ten vyživí a obohatí půdu a pomůže růst dalším květinám a keřům. Takže i zvadlé květiny jsou pro přírodu důležité.

Anička tedy odnesla kopretiny zpět na louku, kde je utrhlá a s láskou je položila do trávy. Představovala si, jak je malí broučkové a žížalky sní a přemění na hlínu, ze které potom vyrostou další kopretinky, které budou dělat radost nejen včelkám a motýlům, ale i všem lidem, kteří půjdou okolo.

- ✿ Následuje vzájemné sdílení, o čem příběh byl a co děti zaujalo.
- ✿ Připomeneme dětem, že kdyby měla Anička na zahradě kompost, určitě by mohla dát květinu do něj. Tam by se také rozložily a posloužily jako výživa pro půdu na naší zahradě.

Květiny pro maminku

Pomůcky: výtvarné potřeby

- ✿ Děti namalují mamince květinu pro radost.

PEČENÁ BAREVNÁ KVĚTINA

Človíčkův kamínek ZDRAVÝCH SVAČINEK

obsahuje recept na mrkvové řezy, ze kterých si společně s dětmi uděláme na svačinku za pomoci podzimního ovoce krásnou barevnou květinu.

JAK SE STARÁ MAMINKA ZEMĚ O NÁS

Už víme, jak se maminka Příroda stará o svého malého Človíčka a co všechno mu dává. Stará se ale příroda stejně i o nás? Co dává nám? Odkud pocházejí všechny věci, které používáme?

Vzdělávací cíle:

- Dítě si uvědomí, že Človíčková maminka Příroda se stejně jako o něj, stará i o nás. Dává nám vše, co potřebujeme k životu, a nabízí nám nepřeberné množství svých darů.
- Ví, že vše, co používáme, je vyrobeno z přírodních zdrojů.

CO NÁM DÁVÁ PŘÍRODA

Děti zjistí, že maminka Příroda se o nás stará stejně jako o svého Človíčka.

Pomůcky: pastelky, vystřižené obrázky z časopisů, omalovánky **Příloha 11**

Jedno dítě se položí na velký papír a obkreslíme jeho postavu. Na papíru teď máme obrys malého Človíčka, protože on je stejný jako děti. /Můžeme mít i 2 papíry, aby se děti netlačily u jednoho.

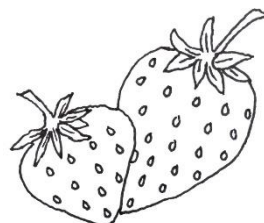
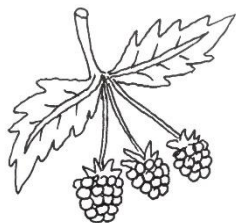

Děti teď do obrysu těla nebo kolem něj malují nebo lepí obrázky, které jsme jim nachystali. Můžeme použít i omalovánky v Příloze 12 „Co nám dává příroda“.

Co mi dává příroda, když mám hlad?

Co mi dává příroda, když mám žízeň?

Co mi dává skrze mé smysly? Co můžu v přírodě slyšet? čichat? vidět? vnímat hmatem?

Děti ví, že všechny věci kolem nás byly vyrobeny z přírodních zdrojů.

Pomůcky: prezentace přírodních zdrojů **Příloha 11**, obrys postavy z předchozí aktivity

Dřevo

- 🌳 Příroda nám dává dřevo ze stromů a co my si z něj vyrobíme? /obr.1,2/
- 📖 Děti se rozeběhnou po třídě a každý si stoupne k něčemu, co je vyrobené ze dřeva. Společně si potom věci pojmenujeme.

Hrnek – keramická hlína

- 🍵 Přineseme hrnek, ze kterého děti pijí a vysvětlíme jim, že i jejich hrneček pochází z přírody a ukážeme jim obrázek keramické hlíny /obr.3/.
- 🍵 Hrneček si můžeme z hlíny vymodelovat ručně nebo pomocí hrnčířského kruhu /obr.4/

Sklenice – sklo

- 🍷 Přineseme sklenici a vysvětlíme dětem, že i ta pochází z přírody. Vyrábí se totiž z křemenného písku /obr.5/, který získáváme v povrchových lomech. Pak jej pomocí ohně a vysoké teploty roztavíme na hmotu a z té tvarujeme sklenice a další skleněné výrobky. /obr.6/

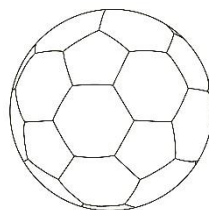
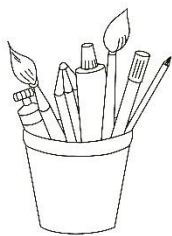
Plast

- 🧸 Každé z dětí přinese do kroužku hračku, se kterou si rádo hraje /plyšáka, plastovou hračku, skládačku/ a všechny je dáme doprostřed kruhu.
- 🧩 Vybereme z nich ty, které jsou vyrobeny z plastu.
- 🌳 Dětem vysvětlíme, že i tyto věci byly vyrobeny z přírodních zdrojů, které se přirozeně vyskytují v přírodě a my si z nich vyrábíme věci.
- 🧸 Ukážeme dětem obrázek ropy /obr.7/ a vysvětlíme, že ji těžíme z velkých hloubek země pomocí vrtných plošin na souši nebo v moři. /obr.8,9/

Ted' už víme, že všechny věci kolem nás nám dává maminka Příroda. Jsme tak šikovní, že jsme se naučili si z jejích surovin vyrobit věci, které používáme.

Zakončení

- 🧸 Děti si vezmou omalovánku věcí, vybarví si ji a přidají kolem obrysu postavy na papír.
- 🌍 Nyní zde máme vše, co nám příroda dává.

*Zjistili jsme, že vše, co používáme, je vyrobeno z přírodních zdrojů.
I my si teď svýma rukama vyrobíme něco hezkého z darů maminky Země.*

VÝROBA Z KERAMICKÉ HLÍNY

Pomůcky: keramická samotvrdnoucí hlína, domácí modelína nebo jílovitá půda

- 🌱 Můžeme si pro děti pořídit keramickou samotvrdnoucí hlínu, kterou není potřeba vypalovat, jen se musí nechat několik dní vyschnout.
- 🌱 Buď necháme děti, aby si z ní vyrobily, co chtějí, nebo s nimi uděláme konkrétní výrobek.
- 🌱 Místo keramické hlíny můžeme použít i domácí modelínu, kterou si s dětmi vyrobíme, nebo jílovitou půdu.

<http://www.vsetvoreni.cz/a/keramicka-samotvrdnouci-hlina-16/>

Didaktický text:

Hlavní složkou skla je oxid křemičitý, který je obsažen v křemenu nebo křemičitém písku (též sklářském písku), ze kterého se vyrábí. Křemičitý písek se taví při teplotě 1000 °C a následně dochází k poměrně rychlému zchlazení.

Základem hrnčířské (keramické) hlíny je kvalitní hlína bohatá na jílovité složky. Jílu musí být alespoň 50 %. Ideální hmota na přípravu keramické hlíny by měla obsahovat 40 až 50% kaolínové nebo jílové substance, 35 až 45 % křemene, živce nebo jiných slídových minerálů.

Ropa vznikla z organických látek, tedy z odumřelých živočichů a rostlin, žijících původně ve slaných a smíšených vodách. Mořské trávy, řasy a plankton se hromadily na dně moří, kde se bez přístupu vzduchu a působením bakterií, vysokých teplot a tlaku při procesu hnití postupně rozložily na uhlovodíky. Vzniklo tak organické bahno, zvané saropel, z něhož se postupně vytvořila ropa a také zemní plyn, který se téměř vždy nachází nad ložisky ropy.

I JÁ JSEM MALÝ ČLOVÍČEK A MÁM MAMINKU PLANETU ZEMI

Děti se seznámily s Človíčkem, poznaly planetu Zemi jako Človíčkovu maminku a zjistily, co všechno mu dává a jak se o něj stará. V této závěrečné části ještě prohloubí své propojení s přírodou a uvědomí si, že i ony jsou děti Země a ta se o ně stará stejně jako o svého Človíčka.

Vzdělávací cíle:

- Dítě si uvědomí, že my všichni máme stejně jako Človíček maminku planetu Zemi.

PÍSENIČKA PLANETA ZEMĚ /nahrávka, text/

Děti se naladí na planetu Zemi.

Pomůcky: video Příloha 12

- Pustíme dětem video. /píseň s obrázky/
- Co jsme všechno viděli? - moře a oceány, hory, pralesy, stepi a pouště
- To všechno je naše maminka planeta Země.

MÁ PLANETA ZEMĚ

Děti ví, jaké barvy má naše planeta při pohledu z vesmíru.

Pomůcky: šablona Země na tvrdém papíru Příloha 12

- Děti dostanou šablonu planety, kterou si vybarví námi zvolenou technikou.
- Ukážeme dětem obrázek Země a řekneme si, jaké má barvy, když se na ni díváme z vesmíru – modrou, hnědou, hnědožlutou a zelenou.
- Hotové obrázky dětí schováme, budeme na ně ještě dodělávat postavu a slunce.

SETKÁNÍ S ČLOVÍČKEM, MAMINKOU ZEMÍ A TATÍNKEM SLUNCEM

Děti si prožijí láskyplný vztah k Zemi, vnímají pocit bezpečí a propojení.

Pomůcky: nahrávka vizualizace **Příloha 12**

- ☀ Děti si lehnou nebo zvolí jinou pro ně pohodlnou polohu.
- ☀ Pustíme relaxační hudbu a čteme text nebo použijeme namluvenou vizualizaci.

Milé děti, uvelebte se na svém místečku a zavřete oči. Půjdeme teď spolu na setkání za Človíčkem. Jste připravení? Tak pozor, vyrážíme! Představ si, že jsi na krásné slunečné louce, sedíš v teplé trávě a kolem tebe roste a kvete spousta barevných květín, které nádherně voní. Zničehonic se vedle tebe objeví Človíček. Usmívá se na tebe a ukazuje ti, že máš jít za ním. Vede tě na místo k malému čistému potůčku. Sednete si spolu na zem a ruce ponoříte do vody. Proplouvá ti mezi prsty a trošku studí. Pak položíte své dlaně na zem a ty cítíš teplou hlínu, která zahřívá tvé prsty. Najednou se ze země objevuje krásná žena s dlouhými vlasy. Je pokryta trávou, květinami i houbami, létají kolem ní motýli barevní a ptáčky na ní zpívají.

„Ahoj maminko, podívej, tady je můj kamarád ze školky,“ řekne Človíček. Země se na tebe usměje a zavoní. A ty vidíš, že je na ní plno života – rostlinky, semínka, broučci, kořínky, stromy, zvířátka, voda. Maminka je tak živá. Ty na ni koukáš a ona promluví: „Jsem Země, maminka Človíčka a taky maminka všech dětí a lidí na celém světě. Miluji vás všechny a starám se o vás.“ A ty cítíš její lásku, kterou maminka pro tebe má.

Vtom zasvítí slunce tak jasně, až tě pošimrá na nosánku a vedle maminky Země se objeví Sluneční muž. Vychází z něj zlatá a teplá záře a ty k němu cítíš důvěru. „Jsem Slunce, tatínek Človíčka a taky tatínek všech dětí a lidí na celém světě. Jsem strážce Země a dávám vám teplo, sílu a světlo. Vždycky se o vás postarám, když mi to dovolíte.“

Tatínek Slunce i maminka Země ti vkládají do dlaně dárek. Ještě nevíš, co to je, ale jak budeš s Človíčkem postupně objevovat svět, dozvíš se to. Ani se nemusíš loučit, protože Človíček, Země a Slunce jsou pořád s tebou. Jsou tvou součástí. Usměješ se na ně a poděkuješ za to nádherné setkání. A teď už otevíráš očka a jsi zpátky ve školce mezi svými kamarády. Protáhni si tělíčko jako kočka nebo kocour, zamrkej očima a nadechni vůni Země a teplo Slunce do svého srdce.

- ☀ Po skončení si s dětmi povídáme o jejich zážitcích a prožitcích a pokud chtějí, mohou namalovat i obrázek.

Planeta Země je náš domov, místo, kde žijeme a prožíváme sami sebe v interakci s lidmi a životním prostředím. Jsme součástí planety Země, jsme její děti a teď a tady je zde naše místo.

I JÁ MÁM MAMINKU PLANETU ZEMI

Děti si uvědomí, že jsou stejné jako Človíček. Mají stejně jako on „maminku Zemi a tatínka Slunce“.

Pomůcky: omalovánka kluka a holky **Příloha 12**, namalovaná planeta z aktivity „Moje planeta Země“, výtvarné potřeby

- Děti dostanou omalovánku chlapce nebo holčičky a vymalují si ji podle sebe. Jsou to ony.
- Chlapce nebo holku si nalepí na svoji namalovanou planetu z předchozí aktivity a domalují tatínka Slunce.

